

Beste vrienden van Charlie Braveheart,

Het is een vreemde tijd om een nieuwsbrief te sturen met oorlog in de Oekraïne en al het leed wat daarmee gepaard gaat wat een verschrikkelijk effect heeft op het gehele land en niet in het minst de kinderen die hierdoor getraumatiseerd raken. Ook al zijn de initiatieven waar Charlie Braveheart zich op richt van een andere orde toch zouden we u graag een update geven over de initiatieven waar Charlie Braveheart aan heeft gewerkt in het afgelopen jaar.

Organisaties die support ontvangen van Charlie Braveheart:

- Het **PROSA-kenniscentrum** is het expertisecentrum waar het gaat om het geven van onderwijs aan zorgprofessionals en ondersteunen van implementatie op het gebied van voorkomen van angst-, pijn- en gebruik van dwang. Zowel op non- farmacologisch als farmacologisch gebied.
www.prosanetwork.com
- **Skills4comfort** geeft onderwijs in hypnotisch taalgebruik en is expert op het gebied van hypnose en non farmacologische technieken.
www.skills4comfort.nl
- **Kind& Ziekenhuis** is een stichting die al 40 jaar staat voor de rechten van het kind, zij zijn een partner van Charlie Braveheart die op meerdere vlakken ondersteund bij het genereren van aandacht voor zorg die vrij is van angst, pijn en dwang.
<https://kindenziekenhuis.nl/>
- **Prinses Maximacentrum voor kinderoncologie** is het centrum in Nederland voor behandeling en onderzoek op het gebied van kinderoncologie.

Is

PROSA-Kenniscentrum, from fear to trust

Vanuit het PROSA- kenniscentrum zijn in september en oktober 2021 en maart 2022 cursussen gegeven om professionals kennis en vaardigheden bij te brengen over goede preventie en behandeling van pijn en het voorkomen van angst en dwang. Hiervoor is ter voorbereiding op het onderwijs ook een website en digitale leeromgeving ingericht.

Deelnemende ziekenhuizen zijn: Amsterdam UMC, UMCG, WKZ, Kinderthuiszorg, OLVG, Maasstad ziekenhuis, Erasmus UMC, Martini ziekenhuis, Zuyderland ziekenhuis, OLVG, MUMC, Isala, Catharina, AZ-Brugge.

Voor 2022 zijn er zeer veel aanmeldingen vanuit ziekenhuizen uit Nederland en België.

www.prosanetwork.com

Verhalen uit de praktijk

Een van de onderdelen waaruit te merken is dat de initiatieven van PROSA werken zijn de verhalen die je hoort van mensen die naar het PROSA-onderwijs zijn geweest en die dit toepassen.

Kleine initiatieven waar het vaak mee begint in de eigen werkomgeving.

Intervisie

Om verder te bouwen aan een lerend netwerk ook nadat men de 3-daagse basiscursus heeft gevolgd zijn er door het PROSA-kenniscentrum intervisie bijeenkomsten georganiseerd. In deze bijeenkomsten worden casuïstieken (met inachtneming van privacy wet en regelgeving) besproken en volgens het 7P-model geanalyseerd.

Ontwikkeling (film)materiaal

Voor het kenniscentrum zijn er een aantal tutorials gefilmd om kennis te delen met deelnemers, docenten, oud deelnemers. Dit zal in 2022 onder andere gebruikt worden bij het Europese ESPA Webinar.

<https://www.prosanetwork.com/nieuws/espa-webinar/>

Infographics

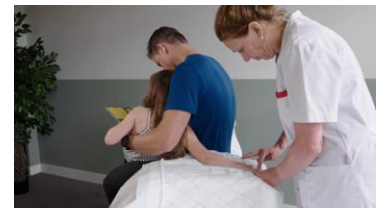
In samenwerking met Kind en Ziekenhuis en skills4comfort werd een infographic over positief en stress reducerend taalgebruik gemaakt in 2020 deze is in meerdere talen (Engels, Arabisch en Turks) vertaald in 2021.

Ook is er met hulp van Charlie Braveheart een infographic gemaakt voor ouders en zorgverleners over hoe een kind begeleid kan worden bij een vaccinatie.

Uit de praktijk

Een anesthesist heeft bij een meisje met een ontwikkelingsachterstand alles op alles gezet om toch een maatwerkoplossing te kunnen geven. Hierbij de omgeving en een geheel OK-team geënthousiasmeerd door op de drukke OK de time out procedure anders te organiseren dan met een geheel team over een kind te praten.

One voice methode, lichten gedimd, aaien over een arm, niet gewaarschuwd voor de prik die zou komen maar alles zo gefaseerd en georganiseerd dat er rust ontstond en het meisje vrij van angst, ontspannen de ingreep kon ondergaan.

Congressen, symposia en andere nascholingsmomenten

Hieronder staan enkele van de congressen en symposia benoemd waar de Faculty van PROSA een bijdrage aan heeft geleverd waarbij het gaat over het onderwerp voorkomen van angst, pijn en dwang.

Deze bijdragen lopen uiteen van een korte lectures tot workshops, dag voorzitterschap en het geven van een dagdelen onderwijs.

- Herhalingscursus Kindergeneeskunde 2021
- [Symposium kinderverpleegkunde.nl](https://www.symposiumkinderverpleegkunde.nl)
- Kaakchirurgie ([NVAMK-congres](#)) “help een kind in de stoel”
- [FORTIOR](#) (onderwijsinstituut voor mensen met een beperking)
- [Kinderfonds](#)

Publicaties en awareness

Hieronder staan enkele publicaties waaraan door faculty van PROSA is bijgedragen.

- [Praktische pediatrie](#)
- [Acta Paediatrica](#)
- [DOQ.nl](#)
- [Stichting Kind & Ziekenhuis](#)

Social media

Het PROSA-kenniscentrum is actief op social media onder andere op [LinkedIn](#) en op Instagram.

PROSA-symposium

In september 2022 zal het internationale PROSA-symposium worden georganiseerd met ondersteuning van Charlie Braveheart. Specialisten vanuit Europa, Canada en de Verenigde Staten binnen de kindergeneeskunde die kennis hebben over bouwen van vertrouwen en adequate pijnbehandeling en sedatie zullen hieraan meewerken.

Aan dit congres zullen naar verwachting zo'n 500 tot 800 zorgprofessionals deelnemen.

Skills4comfort

Charlie Braveheart ondersteund al enkele jaren de cursussen van Skills4comfort in het prinses Maxima medisch centrum voor kinderoncologie en de aangesloten Shared care ziekenhuizen. Concreet betreft dit:

- 4 uren-trainingen aangepaste taal & Medische hypnose.
- 3-daagse medische hypnose cursus specifiek voor behandelaars.
- 2-uurs intervisie trainingen voor professionals Maxima.
- Onderzoek naar effectiviteit van deze interventies en hoe implementatie geoptimaliseerd kan worden.

ImaginAction Video voor kinderen

De MEG foundation is een platform vanuit de Stanford University waar video en audiomateriaal vrij beschikbaar is voor met name kinderen en ouders over hoe pijn werkt, wat kun je zelf doen om hier grip op te krijgen? Hoe kun je eenvoudig dagdromen/zelfhypnose toepassen. Samen met Skills4comfort is een van hun [filmpjes](#) ingesproken in het Nederlands en is vrij beschikbaar.

Activiteiten K&Z

Focusgroepen

Stichting K&Z heeft verschillende onderzoeken gedaan naar de ervaringen en wensen van kinderen en ouders waar het gaat om voorkomen van angst, pijn en dwang. Dit is onder meer gedaan door informatie op te halen bij focusgroepen waardoor input kon worden meegenomen in o.a. richtlijnontwikkeling, standaarden en leidraden. Het heeft ook geholpen om een basis te ontwikkelen voor aanvullende producten/ initiatieven voor kind en gezin.

Infographics en aanvullende initiatieven

Er is een infographic gemaakt over de rechten van het kind (WGBO)

K&Z heeft samen met de Medisch Pedagogische Zorg de uitdagingen in Nederland in kaart gebracht en ondersteund deze beroepsgroep in het verstevigen van hun positie als ambassadeur voor traumavrije zorg.

Filmmateriaal en App

Een filmpje en app zijn ontwikkeld door Ferring pharmaceuticals en overgedragen naar kind en ziekenhuis om te helpen bij voorkomen van prikangst d.m.v. een filmpje en app met ontspanningsoefeningen.

Verkrijgbaar via App store

<https://apps.apple.com/nl/app/zoma-zoo/id1472499156>

En google Play

Uit onderzoek van K&Z blijkt dat er een significante relatie bestaat tussen de mate waarin naar kind en ouders wordt geluisterd en de mate waarin zij mee beslissen en de “de daarbij ervaren kwaliteit van zorg”. Andere belangrijke factoren die de “ervaren kwaliteit van zorg” positief beïnvloedde waren vriendelijkheid van zorgprofessionals, informatievoorziening en een kindgerichte omgeving.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ferring.zomazoo&hl=nl&gl=US>

COVID beleid

K&Z heeft succesvol gelobbyd voor een kindgericht coronabeleid, van het afschaffen van de diepe neustest, kindgerichte teststraten en procedures, tot het aandacht vragen voor de psychosociale impact van het coronabeleid (sluiting scholen) en van het afschalen van de kindzorg.

Zie ook onderstaande persberichten:

- <https://www.nu.nl/kind-gezin/6171225/kinderen-gaan-zichzelf-twee-keer-per-week-testen-hoe-help-je-ze.html?redirect=1>
- <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/12/03/gezondheidsraad-coronavaccinatie-voor-jonge-kinderen-met-verhoogd-medisch-risico-a4067861>

Prinses Maxima centrum voor kideroncologie

- Er is een angst pijn- en stress werkgroep ingericht, een samenwerking tussen de afdeling Psycho-oncologie, afdeling Anesthesie en Pijn en de afdeling Supportive Care, tezamen vallend onder de Unit Quality of Life.
- Er is een Prima- Pas ontwikkeld waarin onze patiënten en hun ouders, aangeven hoe zij het liefst ondersteund kunnen worden bij meer algemene en invasieve medische handelingen. Deze Prima-Pas wordt gebruikt in zowel het Máxima als in onze shared care ziekenhuizen.
- In de afgelopen 2 jaar is de 3-daagse cursus Medische Hypnose, ontwikkeld door Arine Vlieger en Carla Frankenhuis, aangeboden aan professionals van het Maxima en onze Shared Care collega's. In totaal zijn er meer dan 150 professionals getraind, wat een belangrijk vliegwieleffect heeft op de interventies die worden ingezet op angst-pijn en stress in de shared care ziekenhuis voor kinderen met Kanker maar ook voor de kindergeneeskunde in algemene zin aldaar.
- Een groep professionals van het Máxima heeft de 3-daagse cursus van PROSA gevolgd met als gevolg dat er een meerjarig interventie-programma is beschreven. Belangrijke elementen hierin zijn onderwijs over kind- en gezinsontwikkeling en contact met name, positief taalgebruik, (cognitieve) afleidende taken, de integrale behandeling en inzet van prémedicatie en sedatie.
- Inrichting van een Vasculair Access team waarin alle professionals integraal samenwerken op het gebied van angst- pijn en stressreductie.

We hopen u met deze nieuwsbrief op de hoogte te hebben gebracht van de vele ontwikkelingen. Dankzij uw steun boeken we vooruitgang, maar er is nog veel te doen dus we gaan volhardend door met onze missie!

Charlie Braveheart Nieuwsbrief

Maart 2022

**CHARLIE
BRAVEHEART**
Stress-free hospitals for children

We zijn erg blij met onze vaste donateurs en om nog meer te kunnen bereiken breiden we deze groep graag uit, dus mocht u iemand kennen die wij kunnen benaderen en vragen om ook donateur te worden, dan horen we dit graag!

Heel hartelijk dank voor uw aandacht en ondersteuning!

Wulf van Alkemade
Voorzitter
Stichting Charlie Braveheart
www.charliebraveheart.com

